Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/419

20.2.2026

**KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2026/419,**

**10. veebruar 2026,**

**taotluse kohta registreerida vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatus „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“**

*(teatavaks tehtud numbri C(2026) 958 all)*

**(Ainult saksakeelne tekst on autentne)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta, [1] eriti selle artikli 6 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) 13. jaanuaril 2026 esitati komisjonile taotlus registreerida Euroopa kodanikualgatus nimega „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“.

(2) Komisjon sai taotluse registreerida Euroopa kodanikualgatus „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“ ka juba 28. novembril 2025.

(3) Kooskõlas määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõikega 4 teatas komisjon oma 5. jaanuari 2026. aasta kirjas (C(2026) 10 final) algatuse korraldajate rühmale, et 28. novembril 2025 esitatud registreerimistaotluse puhul on kõnealuse määruse artikli 6 lõike 3 esimese lõigu punktides a, d ja e sätestatud registreerimisnõuded täidetud, ning et määruse artikli 6 lõike 3 esimese lõigu punkt b seega ei kohaldu. Samas selgitas komisjon, et algatus ei vasta määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 3 esimese lõigu punktis c sätestatud nõudele. Eelkõige ei ole liidul pädevust töötada välja ega viia ellu poliitikat, millega kaitstakse hulkuvaid loomi nende heaoluga seotud põhjustel.

(4) Seepärast teavitas komisjon korraldajaid määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 4 esimese lõigu kohaselt sellest, et nad võivad algatust komisjoni hinnangut arvesse võttes muuta, algse algatuse juurde jääda või selle tagasi võtta kooskõlas määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 4 teise lõiguga.

(5) 13. jaanuaril 2026 esitas korraldajate rühm muudetud algatuse.

(6) Korraldajate sõnul on muudetud algatuse eesmärk kutsuda komisjoni üles „esitama oma pädevuse piires ettepanekuid liidu õigusaktide kohta, millega tugevdada hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitset ELis ning tagada, et ELi meetmed kolmandates riikides ei suurenda loomade kannatusi“. Eelkõige soovitakse algatusega „veelgi piirata koerte ja kasside kasutamist teaduslikel eesmärkidel. Selleks tuleks muu hulgas kaaluda direktiivi 2010/63/EL võimalikku kohandamist“. Lisaks kutsutakse komisjoni kavandama ELi kaubandus-, assotsieerimis- ja rahastamisvahendeid „selliselt, et ELi rahalisi vahendeid ja kaubandussoodustusi on võimalik saada või ELiga koostööd teha üksnes juhul, kui järgitakse koerte ja kasside kaitse miinimumnõudeid“. Algatuse korraldajate arvates tuleks ka „edendada kestlikke ja humaanseid meetmeid, nagu populatsiooni majandamine, kastreerimis- ja vaktsineerimisprogrammid, veterinaarhooldus, registreerimine ja loomade heaolu alane koolitus“. Muudetud algatuse lisas on esitatud täiendavad üksikasjad algatuse tausta, sisu ja eesmärkide kohta.

[1] ELT L 130, 17.5.2019, lk 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Komisjon märgib, et hulkuvate kasside ja koerte puhul piirdub liidu pädevus parandada õigusloome ja õigusaktide täitmise tagamise kaudu loomade heaolu Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 13 ammendavalt loetletud poliitikavaldkondadega, milleks on põllumajandus, kalandus, transport, siseturg, teadusuuringud ja tehnoloogia arendamine ning kosmosepoliitika. Seetõttu ei ole komisjonil võimalik esitada ettepanekut liidu õigusakti kohta, mille alusel rakendataks aluslepinguid hulkuvate kasside ja koerte kaitseks nende heaoluga seotud põhjustel. Asjaomased poliitikavaldkonnad on endiselt liikmesriikide ainupädevuses.

(8) Mis puudutab kasse või koeri majutavaid loomade varjupaiku, saaks komisjon esitada õigusakti ettepaneku ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 ja artikli 114 alusel, sest varjupaigad tegelevad liidu kasside ja koerte turul majandustegevusega, vahendades uutele omanikele märkimisväärsel hulgal kasse ja koeri ning konkureerides tõuaretajatega. Lisaks tuleb kasside ja koerte turuletoomise normidega loomade heaolu kõrge taseme tagamiseks kanda hoolt selle eest, et kõigi või enamiku liidu turule toodavate kasside ja koerte, sealhulgas varjupaikadest pärit kasside ja koerte päritolu ja käekäiku oleks võimalik tagasi jälgida.

(9) Loomkatsete asjus saaks komisjon esitada ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel ettepaneku õigusakti kohta, mis käsitleb loomade, sealhulgas hulkuvate ja varjupaikades olevate loomade kasutamist teaduslikel eesmärkidel.

(10) Seoses kolmandate riikidega toimuva kaubanduse ja koostööga saaks komisjon võtta vastu õigusaktide ettepanekuid, mis põhineksid vastavalt kas ELi toimimise lepingu artiklil 207, 209, 212 või 217, ning millega seataks asjaomastest kokkulepetest tulenevad eelised sõltuvusse hulkuvate kasside ja koerte kaitse miinimumnõuete järgimisest, kui selline tingimuslikkus on seotud liidu pädevuse teostamisega ELi toimimise lepingu artiklis 13 osutatud poliitikavaldkondades ja aitab saavutada nende poliitikavaldkondade eesmärke.

(11) Seoses liidu rahaliste vahendite eraldamisega liikmesriikidele või kolmandatele riikidele saaks komisjon võtta vastu õigusaktide ettepanekuid, mis põhineksid vastavalt kas ELi toimimise lepingu artikli 177 lõikel 1, artiklil 209, artiklil 212 või artiklil 217, ning millega seataks liidu rahalistest vahenditest tulenevad eelised sõltuvusse hulkuvate kasside ja koerte kaitse miinimumnõuete järgimisest, kui selline tingimuslikkus on seotud liidu pädevuse teostamisega ELi toimimise lepingu artiklis 13 osutatud poliitikavaldkondades ja aitab saavutada nende poliitikavaldkondade eesmärke ning kui liidu vahendite kasutusotstarbe ja pakutava kaitse vahel on olemas piisavalt tihe seos.

(12) Komisjonil ei ole aga võimalik esitada ettepanekut liidu õigusakti kohta, mille alusel rakendataks aluslepinguid hulkuvate kasside ja koerte kaitseks nende heaoluga seotud põhjustel. Komisjon järeldab, et selles osas ei täida algatus määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 3 esimese lõigu punktis c sätestatud õiguslikku nõuet.

(13) Neil põhjustel tuleks kavandatud kodanikualgatus registreerida osaliselt, nagu on sätestatud määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 4 kolmanda lõigu punktis b, nimelt registreerida algatuse need osad, mis ei jää ilmselgelt välja komisjoni pädevusest esitada liidu õigusakti ettepanek aluslepingute rakendamiseks.

(14) Kõnealune järeldus ei mõjuta hinnangut selle kohta, kas käesoleval juhul on täidetud konkreetsed sisulised tingimused, sealhulgas järgitud proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtet ja põhiõigusi, et komisjon saaks selles küsimuses edasi tegutseda.

(15) Korraldajate rühm on esitanud asjakohased tõendid selle kohta, et rühm vastab määruse (EL) 2019/788 artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele, ning on määranud kooskõlas määruse artikli 5 lõike 3 esimese lõiguga kindlaks kontaktisikud.

(16) Kavandatav algatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu või pahatahtlik ega vastuolus Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtuste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega.

(17) Seepärast tuleks algatus „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“ põhjendustes 7–12 esitatud kaalutluste alusel osaliselt registreerida.

(18) Järeldus, et määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 4 kolmanda lõigu punkti b kohased osalise registreerimise tingimused on täidetud, ei tähenda, et komisjon on kontrollinud registreeritud algatuse tekstis esitatud fakte. Faktide õigsuse eest vastutab algatuse korraldajate rühm. Algatuse sisu registreeritud kujul väljendab üksnes selle korraldajate rühma seisukohti ning seda ei või käsitada komisjoni seisukohana,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

1. Euroopa kodanikualgatus „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“ registreeritakse osaliselt.

2. Toetusavaldusi kõnealusele algatusele võib koguda niivõrd, kuivõrd selle eesmärk on, et komisjon esitaks aluslepingute rakendamiseks liidu õigusaktide ettepanekud, milles käsitletakse:

a) kasse või koeri majutavaid loomade varjupaiku, kui need varjupaigad osalevad liidu kasside ja koerte turul;

b) loomade, sealhulgas hulkuvate ja varjupaikades olevate loomade kasutamist teaduslikel eesmärkidel;

c) rahvusvahelistesse kaubandus- või assotsieerimislepingutesse selliste klauslite lisamist, mille kohaselt muudetakse selliste kokkulepete eelised sõltuvaks hulkuvate kasside ja koerte kaitse miinimumnõuete järgimisest;

d) hulkuvate kasside ja koerte kaitse miinimumnõuete täitmise seadmist ELi rahaliste vahendite saamise tingimuseks.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus on adresseeritud kodanikualgatuse „ELi algatus hulkuvate koerte ja kasside ning varjupaikades olevate loomade kaitseks ELis / kolmandates riikides“ korraldajate rühmale, mida esindavad kontaktisikutena Gisela URBAN ja Hans-Erich Rainer GAERTNER.

Strasbourg, 10. veebruar 2026

*Komisjoni nimel*
*komisjoni liige*
Maroš ŠEFČOVIČ